

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. «
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per
drukregel.

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 8 MAART.

NIEUWJAARSGIFTEN AAN PIUS IX.

Wij verzoeken de personen die nog verlangen deel te nemen aan het schoone werk der Nieuwjaarsgiften, ons voor het einde der toekomende week hunne giften te doen toekomen. De lijst zal toekomende zaterdag gesloten worden.

Het doktrinaal program.

M. Frère-Orban heeft langen tijd gezweven; het schieen dat de groote Jupiter niet tevreden was over den gang der zaken, en des te minder tevreden, dewijl men hem liet zwijgen en hem voorbijging.

Wel ziende dat, door te zwijgen, de alleenheerscher van voorheen weldra in den vergeethoek zou staan, heeft hij eindelijk deel genomen aan de discussie, waarin men den godloochenaar Bergé heeft afgezeefd.

M. Frère-Orban heeft den *cri de guerre*, den oorlogskreet laten hooren: Oorlog aan de wet van 1842! de priester uit de school! dus geen godsdienstige geest meer in het onderwijs!

't Zij zoo; wij weten sedert lang dat wij eens op dit terrein zullen moeten worstelen; doch wij nemen de worsteling aan. Wij vragen niet beter dan dat de kiezing van 1874 gebracht worde:

1° Op het verjagen van den priester uit de school;

2° Op het veranderen onzer kerkhoven in propuiten.

Meer dan dat: wij dagen de liberalen uit de kiezing op deze punten te brengen en de kiezers te laten beslissen:

1° Of zij het godsdienstig onderwijs uit de scholen willen verbannen of niet;

2° Of zij van het kerkhof, waar hunne vaders en moeders rusten, eenen prospuit willen maken.

Nog meer: wij zeggen, dat de bluffers der linkerzij niet durven, en de oorlogskreet van M. Frère niets anders geweest is dan een teeken van leven voor zich zelf; een smeekgebed tot de heethoofden zijner partij, hem niet te vergeten — eindelijk een middelje om de verdeelde liberale schapen weer tot éénheid te brengen.

Hoe meer de kiezing echter nadert, hoe

dieper zij de nu opgestoken vlag weer in den zak zullen goocheelen, wel wetende dat, in hun eigen kamp, vele kiezers hunne kinderen niet in godverloochening willen opgevoed, en het kerkhof willen geërbiedigd zien.

Komaan, schreeuwers der linkerzij, komt in 1874 met die principen eens voor het volk — principen, welke *citoyen* Bergé, onder uwe toejuicing, met de fakkel der petrool-verlichting heeft laten bestralen!

Liberale eerlijkheid.

Niemand heeft vergeten dat overjaar, de politie van Mons, op zekeren dag, naar het kollegie der Jesuïeten dier stad zich begaf, om er Broeder de la Vallée aan te houden, onder beschuldiging van zedebederf op eenen der leerlingen gepleegd.

In een, twee, drij, was geheel de rechtbank aan 't werk, om de zaak te onderzoeken. En na vier en twintig uren onderzoek, vond men dat Broeder de la Vallée... onschuldig was.

Maar daarmee was alles niet effen. Door dien een jesuïet verdacht was, moest men van een weinig nader kijken, want dat jesuïetvolk is voor geen speld te betrouwen, en wie weet of de jesuïeten het tribunaal van Mons niet omgekocht hadden.

En het hof van Brussel heeft zijn gedacht gezegd en daar ook wierd verklaard, dat Broeder de la Vallée al van geen kanten plechtig was.

Iets dat kurieus is, de liberale gazetten, die riepen en tierden wanneer de achtbare Broeder aangehouden was, die de Jesuïeten uitgaven voor al wat slecht is, die den spot dreven met de opvoeding welke de katholieken geven, zijn geheel veranderd van handelwijze. Nu dat de rechtvaardigheid en de eerlijkheid vereischt ruchtbaar te maken dat Broeder de la Vallée ten onrechte beschuldigd is geweest, zwijgen zij als dooden.

Is dat eene manier van doen die treflijk is??

De nieuwe miliciewet.

Langs alle kanten hoort men klagen over zekere schikkingen der nieuwe miliciewet, een der laatste werken van het gewezen LIBERAAL MINISTERIE. Voor dezen trokken de lotelingen van elke gemeente afzonderlijk en elk dorp wist hoeveel mannen het leveren moest. Nu moeten al de dorpen van een miliciekanton dooreen loten, hetgeen somtijds de schreuwendste onrechtvaardigheden voort-

zelfzuchtige wenschen te streven; maar gelukkig, vader, neen, dat was uw kind nooit!

— Anna, ging zij daarna overluid voort, terwijl zij haren arm om het meisje heen sloeg, hoe gaarne zou ik in staat zijn om u het geluk te schenken dat ik zelve nooit heb gekend, het geluk om aan de zijde van een boven alles geliefd man het pad des levens te mogen bewandelen! Of het u echter op den door u ingeslagen weg ten deel zal vallen, — God alleen is het bekend! — Ik ben te treurig gestemd om er veel goede verwachting van te koesteren, doch wanhopig wil ik toch ook niet. Wanneer ik thans aan Schildern schrijf en hem uitnodig om eerst de toestemming zijner ouders te erlangen, maak ik daar tevens de voorwaarde bij, dat hij u, voor hij deze verkregen heeft, niet mag wederzien. Het aangenaamste ware mij wanneer zijn vader of zijne moeder hier konden komen, om u persoonlijk te leeren kennen en met mij te kunnen spreken over allerlei zaken, die zich met schrijven niet zoo gemakkelijk laten uiteenzetten. En zoo het dan blijkbaar mocht, dat aan uwe verbindtenzen geene bijzondere hinderpalen in den weg staan, zal ik haar mijn besten zegen zeker ook niet onthouden. Tot zoo lang ziet gij u echter Schildern niet weder en wanneer hij u waarachtig bemint zal hij zich gewis ook wel naar mijne wenschen voegen.

V.

Stil en eentoonig gingen de dagen nu voor Anna en hare moeder om. Deze laatste had, overeenkomstig haar voornemen, aan Benno geschreven die daarop in even ernstige als hartelijke bevoordingen antwoordde, dat hij zich geheel naar de wenschen der achtenswaardige moeder zijner geliefde Anna wilde schikken, hoe treurig het hem ook zijn zou haar bijzijn voor eenigen tijd te moeten ontberen.

Daar hij het nu echter onder de gestelde voor-

brengt. Het is zoo dat somtijds eene enkele gemeente al of bijna al de soldaten leveren moet, die er in een miliciekanton gevraagd worden.

Dit is wraakroepend!

Het is te hopen dat de wetgeving de slechte schikkingen in 't kort zal weten te verbeteren. De klachten die men overal hoort zijn, onzes dunkens, zeer gegrond en verdienen in aandacht genomen te worden.

De briefdragers.

Wij ondersteunen ten krachtigste het volgende artikel, dat een Vlaamsch blad afkondigt: « Sneeuw, regen, wind, vorst — kortom alles wat deze winter ons opleverde of nog oplevert, hebben de briefdragers uitgestaan en staan zij nog uit. Briefdragers van den buiten of van de stad, die menschen doen meer dan peerdenarbeid. Getrouw aan hunne plichten ziet men ze altijd vlug en beraden aan hunnen arbeid, en ieder spreekt ter hunner eere. Wij voorreest, die zooveel omgang met den post hebben, beloven ons over den gewetensvollen arbeid dier bedienden. Maar wij laten het niet bij eene lofreden in den wind.

» Wij vragen luide dat de Kamer een krediet zou stemmen om die nederige, doch zoo nuttige, zoo noodige ambtenaren eene vergoeding te schenken voor den lastigen arbeid dien zij sederf verscheidene maanden volbracht hebben.

Gemeente-raad. - Nieuwe belastingen.

De goede lieden van Tongeren die over eenige maanden de liberalerij de trappen van het stadhuis ophielpen, staan op dit oogenblik aardig te kijken. Elke maatregel door onze liberale bollen genomen is een bewijs hunner onkunde, elke benoeming eene ezeldarij, elke beslissing een stamp aan de gezonde reden.

Over eenige dagen gaven de vijf felste koppen der meerderheid ons een bewijs van hunnen *savoir-faire* door het uitsluiten van M. Daris uit de commissie van het hospitaal en zijne vervanging door M. Julien Vanderheyden. Indien zulke benoeming niet oneindig te betreuren geweest ware onder het opzicht der verhevenste belangen van het grootstedelidag gesticht onzer stad, dan zeker zou men eens hartelijk moeten lachen met die slimme bestierders die M. Vanderheyden beter in staat kennen dan M. Daris om de belangen

waarden niet van zich verkrijgen kon, om zoo dicht in hare nabijheid te blijven vertoeven, wilde hij nog diezelfde dag naar Beieren terugkeeren om zijne ouders, van wier toestemming hij zich reeds vooruit verzekerd hield, te verzoeken zelf naar Weggis te komen om zijne geliefde Anna te leeren kennen. Of zijne moeder, die zeer zwak en ziekelijk was, deze reis echter wel zoo terstond zou kunnen ondernemen, durfde hij niet verzoeken, doch hij hoopte stellig onder geleide van zijnen stiefvader, die hem steeds als een eigen vader bemind en behandeld had, te zullen terugkeeren.

Was mevrouw Bergen tot nu toe tamelijk vooringenomen tegen den jongen man, die hare wenschen ten opzichte van Anna's toekomst zoo erg in den weg stond, zoo bracht toch deze brief er veel toe bij om haar te ontwapenen en hare gevoelens omtrent hem te verzachten; overwonnen was zij echter nog volstrekt niet, zij had zich te lang en te vast aan de gedachte gehecht, Eugenius Sittag met Anna te verbinden, dan dat zij die zoo gemakkelijk weder kon opgeven, doch zij moest bekennen, dat uit Benno's brief hart en verstand spraken en dat, zoo bij nadere kennismaking deze beide goede hoedanigheden hem bleken eigen te zijn, hij dan toch wel waard was door Anna bemind te worden.

Het was nu eene moeilijke taak voor mevrouw Bergen om Sittag van dezen ommekeer van zaken kennis te geven, en hoe zacht en liefderijk ook de brief aan haren beschermeling mocht zijn ingekleed, zoo konde zij er toch den doorn niet uit weglaten, die het hart van den goeden doktor diep moest verwonden. Hij had op dezen brief zoo min schriftelijk geantwoord als op andere wijze iets van zich doen vernemen. Mevrouw Bergen, die aan de bezoeken van Eugenius zeer gewend was geraakt en het gemis er van nu diep gevoelde, zond op zekeren dag den ouden Jacob naar Luzern, om berichten nopens den doktor in te winnen. Tot hare groote bevreemding

van het hospitaal te bestieren. Men kan in deze zotte en ongerijmde benoeming niets anders zien dan eene driftigen partijslag van mannen die zich inbeelden eene edelen politieke trek gedaan te hebben, wanneer zij heel eenvoudig hunne hatelijke partijdriften voldaan hebben.

Heden doen onze liberale bestuurders zich kennen onder een ander opzicht. Hun financiële geest heeft een middel uitgebroeid om het geld uit den zak der Tongenaren te kloppen. In de laatste zitting van den gemeenteraad heeft M. Perreau lezing gegeven van eene geheel lange lijst nieuwe imposten welke de inwoners van Tongeren jaarlijks zullen op te brengen hebben.

Goede Tongenaren, herinnert gij u nog wat de *Postrijder* u zeide toen de laatste kiezingen op handen waren? Weet gij wel dat wij u toen voorspelden dat het eerste werk der liberalen, wanneer zij zouden aan 't roer komen, zou zijn van de belastingen te verhoogen en nieuwe imposten op te richten? Zij zitten nauwelijks op het stadhuis of zij zijn reeds aan den gang. Weest gerust het zal nog schooner komen. Het zal in Tongeren gaan gelijk het overal gegaan is waar de liberalen de bovenhand gekregen hebben. Gij allen die ons over zes maanden niet wildet aanhooren en die uwe stemmen aan de liberale kandidaten liept geven, ontknoopt uwen geldbeugel en loopt naar den ontvanger. Het zal u wel wat hard vallen, maar het spreekwoord zegt: die niet wil hooren moet voelen.

Om de eenvoudige menschen het lint voor den mond te strijken zoekt men hun te doen gelooven dat de nieuwe belastingen enkel de rijken treffen. Dat is eene leugen.

Vooreerst er zal een impost van 2000 fr. geslagen worden op de gansche stad. De rijke heer zoowel als de geringe burger zal daarin moeten bijdragen, wijl de som zal verdeeld worden onder alle gebouwen der stad in evenredigheid van het bedrag der waarde van brandverzekering. Ziedaar dus al twee duizend franken welke jaarlijks uit den zak der burgers zullen geklopt worden en die door den kleinen man zoowel als door den heer moeten opgebracht worden.

Men heeft schoon zeggen dat er verscheidene artikelen in het nieuw projekt staan die de rijken alleen treffen. Zoo bij voorbeeld treft men de livrei knechten en de rijtuigen met

bracht de knecht echter de tijding mede, dat Sittag reeds sedert acht dagen uit Luzern vertrokken was, zonder de plaats waar hij heen ging te vermelden of den tijd zijner terugkomst bepaald te hebben. Na eenige weken kwam eindelijk een brief van des doktors hand, die het postmerk Zürich droeg. Sittag schreef aan mevrouw Bergen dat hij een reisje had ondernomen naar Zürich om daar, waar hij vroeger studeerde en eene gelukkigen tijd doorleefd had, eenige vrienden te bezoeken die hem reeds sedert lang daartoe hadden uitgenoodigd. Op zekeren dag was hij met deze vrienden in het hotel Bauer geweest en had daar kennis gemaakt met een rijken Engelschman, die, van plan zijnde om eene reis naar Griekenland, Egypte, en Indië te maken, reeds lang had uitgezien naar een geneesheer om hem te vergezellen en die hem nu den voorslag had gedaan, om deze betrekking bij hem aan te nemen. « Met vreugde » schreef Sittag, « greep ik deze gunstige gelegenheid aan, om een prachtig deel van de wereld te kunnen zien en eene reis te doen, die ik mij zelfs in mijne stoutste verbeelding niet zoo schoon en uitgebreid zou hebben durven voorspellen. Ik, die mijn geheele leven lang onze zwitsersche grenzen niet overschreden heb, zal nu den klassieken bodem van Griekenland betreden, onder de heerlijke ruïnen van Thebe wandelen en ook naast den bruinen hindoe, aan de oevers van den Ganges, staan. Na een jaar zal M. Child mij weder te Zürich brengen; of ik dan echter naar Luzern terugkeeren, of op een ander plekje van de aard e mijn brood zoeken zal, staat alleen in Gods hand! Ik kan er nu nog niets van zeggen. »

Deze tijding maakte op mevrouw Bergen een hoogst weemoedigen indruk. Wel moest zij toegeven dat Eugenius, onder de tegenwoordige veranderde omstandigheden, niet op denzelfden voet in haar huis had kunnen blijven verkeerden, doch, nu te weten dat hij zich zoo ver van haar ging verwijderen, zonder zelfs in 't minste verze-

DE SCHEERPREGHTER.

EEN VERHAAL NAAR HET HOOGDUITSCH.

(6^e VERVOLG.)

Hem zelf ken ik slechts sedert eenige dagen en kan dus nog niet beoordeelen of zijn karakter mij een waarborg is om hem mijn geliefd kind voor haar geheele leven toe te vertrouwen. Een bepaald antwoord kan ik hem dus onmogelijk geven. Ik zal echter aan Schildern schrijven en hem zeggen dat hij naar zijn vaderland terugkeeren en eerst met zijne ouders over zijne keuze spreken moet, dat hij hun den eenvoudigen stand waartoe wij behooren moet bekend maken en hun vragen of de burgerlijke Anna Bergen hun wel als schoondochter aangenaam kan zijn. Voor geen prijs ter wereld zou ik u aan deze hoogeplaatste personen tegen bunnen wil opdringen en u daardoor aan de pijnlijkste onaangenaamheden blootstellen, onaangenaamheden waarvan gij u tot nu toe niet het geringste denkbeeld kunt vormen. Hoe smartelijk zou het mij zijn wanneer uw teeder hart daaronder lijden moest, gelijk het eens mijn lot is geweest.

De blik van mevrouw Bergen viel bij deze woorden onwillekeurig op het portret van haren vader en bleef, door tranen beneveld, aan dit beeld hangen. Zij stond op en trad haastig voor de schilderij.

« Vader, » fluisterde zij zacht, wij beiden hebben gestreden en geleden onder het vooroordeel der wereld, zoo hevig als slechte menschen lijden kunnen. Gij, de sterke man, hebt mij echter steeds gesteund; gij hebt mij geleerd, mij staande te houden toen ik vreesde onder mijn leed te zullen bezwijken; gij gaast mij het leven weder toen ik het reeds geheel verloren achtte, door er mij op te wijzen, dat dit leven een hooger doel heeft, dan om alleen naar de vervulling van onze